

Ofrenda á virxe dos Remedios (13/09/2026)

Excelentísimo e Reverendísimo señor don Fernando García Cadiñanos,
bispo da diocese de Mondoñedo-Ferrol;

señor alcalde de Mondoñedo;

alcaldes, alcaldesas e representantes dos concellos aquí presentes;

membros do Cabido Catedralicio;

señor reitor do Santuario dos Remedios;

restantes autoridades;

veciñas e veciños, amigas e amigos:

Bo día a todos e a todas.

É para min unha honra representar hoxe a Vilalba nesta ofrenda á Virxe dos Remedios.

E fágoo sabendo que a voz que hoxe se escoita aquí non é unicamente a miña. É a voz dunha vila, das súas parroquias e da súa xente.

A voz de Vilalba.

A voz da Terra Chá.

Esta ofrenda forma parte dunha tradición que chegou ata nós atravesando xeracións.

Outros estiveron antes aquí, representando as súas terras, falando das preocupacións do seu tempo e poñendo tamén palabras ás súas esperanzas.

Hoxe tócanos a nós.

E hai algo nesa continuidade que me parece profundamente valioso.

Lémbraos que nós tamén somos só unha parte dunha historia moito máis longa.

Recibimos unha terra que outros coidaron antes ca nós. Herdamos vilas, parroquias, costumes, afectos, formas de entendernos e de vivir xuntos.

E chegará un día no que todo iso deixe de estar nas nosas mans e pase ás seguintes.

Quizais por iso, estar hoxe aquí sexa tamén unha boa ocasión para facernos unha pregunta moi sinxela e, ao mesmo tempo, nada fácil:

que imos facer nós co que recibimos?

Vivimos nun tempo que poucas veces deixa espazo para preguntas así.

Todo sucede moi rápido.

As noticias chegan antes de que teñamos tempo de comprendelas. As guerras entran nas nosas casas a través dunha pantalla. As opinións convértense en certezas en cuestión de minutos. E ás veces reaccionamos ante unha imaxe antes mesmo de coñecer a historia que hai detrás.

Estamos permanentemente conectados.

Permanentemente informados.

Permanentemente opinando.

E quizais por iso necesitamos, de cando en vez, algo moito máis difícil: parar a pensar.

Pensar antes de xulgar.

Escoitar antes de responder.

Intentar comprender antes de escoller un bando.

E preguntarnos, por riba do ruído de cada día, que cousas merecen realmente ser coidadas.

Porque, ao final, hai unha pregunta que atravesa todas as demais:

que mundo estamos construíndo para os que veñen detrás?

Eu veño da Terra Chá.

Dunha terra de horizontes abertos, de camiños que unen parroquias e de xente que aprendeu a mirar lonxe sen esquecer de onde vén.

E hoxe traio comigo a Vilalba.

A quen vive nela e a quen tivo que marchar. Aos nenos que comezan a súa historia e aos maiores que gardan a nosa. Á xente que traballa no campo, que abre cada mañá un negocio, que emprende, que ensina, que crea, que coida.

Todos forman parte dunha historia que non comezou con nós e que tampouco rematará connosco.

En Vilalba temos unha imaxe que o explica mellor ca moitas palabras.

A Torre dos Andrade leva séculos contemplando a nosa vila.

Viu pasar xeracións. Viu cambiar gobernos e formas de vida. Viu transformar Vilalba unha e outra vez.

E segue aí.

Pero unha vila non permanece porque permanezan as súas pedras.

Permanece se cada xeración é capaz de darlle razóns á seguinte para querer seguir formando parte dela.

E quizais aí estea un dos grandes retos que temos por diante.

Porque de pouco serve dicirlle á xente nova que quede se non pode atopar unha vivenda.

De pouco serve dicirlle que volva se non atopa oportunidades.

E de pouco serve dicir que defendemos o rural se vivir nel acaba significando ter menos acceso aos servizos, aos coidados ou ás posibilidades que outros teñen.

Querer unha terra é algo máis ca sentirse orgulloso dela.

É facer posible vivir nela.

E iso tamén ten que ver coa liberdade.

Porque ser libre non é só poder escoller.

É ter opcións reais entre as que escoller.

Poder quedar porque queres.

Marchar porque queres.

E volver porque podes.

Pero preguntarnos polo mundo que estamos construindo obríganos tamén a mirar máis alá da nosa terra.

Vivimos nun mundo no que regresaron guerras que criamos imposibles de ver en Europa, no que familias enteiras abandonan as súas casas e no que demasiados nenos aprenden demasiado cedo palabras que nunca deberían formar parte da infancia.

E non sempre temos que mirar lonxe para atoparnos coas contradicións do noso tempo.

Ás veces chegan ata as nosas propias fronteiras e obríganos a responder preguntas que non teñen unha solución fácil.

Vímolo recentemente en Ceuta.

Alí atopámonos coa preocupación de quen vive nunha fronteira sometida a unha enorme presión e coa obriga de garantir a seguridade e o cumprimento da lei.

Pero tamén con persoas dispostas a arriscar a vida intentando chegar a Europa.

E entre elas, menores que non decidiron estar nesa situación.

Por suposto que temos que falar de fronteiras, de seguridade, de inmigración, de integración e de cooperación.

Pero quizais antes de facelo deberíamos lembrar algo elemental:

detrás dunha cifra sempre hai unha persoa.

E aí está, probablemente, unha das probas máis difíciles para calquera sociedade:

ser capaces de afrontar os nosos problemas sen perder polo camiño os nosos principios.

Podemos defender a legalidade sen renunciar á humanidade?

Podemos garantir a seguridade sen deixar de recoñecer a dignidade de quen temos diante?

Podemos combater a quen se aproveita da desesperación sen converter en culpable a quen simplemente busca unha oportunidade?

Eu creo que si.

E creo que debemos facelo.

Porque o medo é humano.

Pero non deberíamos permitir que o medo decida por nós canto vale a vida do outro.

Virxe dos Remedios:

hoxe poño diante de ti esa realidade.

A de quen sofre unha guerra e a de quen perdeu a súa casa.

A de quen cruza unha fronteira e a de quen sente medo ao outro lado dela.

Dános serenidade para afrontar problemas complexos sen buscar culpables fáciles; intelixencia para conciliar seguridade e solidariedade; e humanidade para non deixar de ver persoas onde ás veces só vemos números.

E se hoxe falamos do que recibimos, hai unha herdanza da que quero falar especialmente.

A das mulleres.

Porque eu tamén son herdeira das que viñeron antes.

Das nosas nais e das nosas avoas.

De mulleres que sostiveron familias, casas, explotacións, negocios, aldeas e parroquias enteiras sen que demasiadas veces o seu traballo tivese nome nin recoñecemento.

Traballaron, coidaron e abriron camiños que moitas delas nunca puideron percorrer.

E que hoxe unha muller poida estar aquí, representando a súa vila como alcaldesa, tamén fala do camiño avanzado.

Pero debería obrigarnos a preguntarnos canto queda aínda por percorrer.

Porque non teremos alcanzado a igualdade mentres ser muller siga significando ter menos oportunidades.

Mentres os coidados sigan descansando fundamentalmente sobre os mesmos ombreiros.

E, sobre todo, mentres haxa unha muller que teña medo de volver á súa propia casa.

Hoxe penso especialmente nelas.

Nas que sofren violencia.

Nas que aínda calan.

Nas que están intentando saír.

Nas que conseguiron reconstruír a súa vida.

E nas que xa non están.

Hai cousas ante as que unha sociedade nunca debería acostumarse.

Nin a un golpe.

Nin a un insulto.

Nin ao silencio de quen ten medo.

E hai algo moi sinxelo que deberíamos ser capaces de transmitirles aos nenos e nenas que veñen detrás:

querer nunca pode significar posuír.

Amar nunca pode significar facer dano.

Que saibamos construír unha sociedade na que ningunha muller teña que demostrar o valente que é simplemente para poder vivir libre.

E precisamente porque falamos dos que veñen detrás, quero pensar tamén nos dous extremos desa cadea que une unhas xeracións con outras.

Nos nosos maiores e nos nosos nenos.

Aos maiores debémoslles unha parte enorme do que somos.

Traballaron a terra, levantaron casas e negocios, criaron familias, mantiveron vivas as parroquias.

O mínimo que podemos devolverlles é algo que non debería parecer extraordinario:

tempo, compañía, coidados e dignidade.

Porque unha sociedade tamén se mide pola maneira na que trata a quen xa non pode seguir o seu ritmo.

E aos nenos e nenas debémoslles outra cousa:

un futuro que non veña decidido de antemán.

Que o lugar no que nacen ou os recursos da súa familia non determinen ata onde poden chegar.

Que aprendan a convivir con quen pensa diferente.

Que entendan que coidar tamén ten valor.

E que poidan construír a súa vida con liberdade.

Iso é, no fondo, o que quero para Vilalba.

Non unha vila sen problemas.

Iso non existe.

Quero unha vila con respostas.

Unha vila na que quedar sexa posible e volver tamén.

Na que envellecer non signifique quedar só.

Na que emprender teña sentido.

Na que as parroquias sigan tendo futuro.

Na que quen chega encontre unha comunidade.

Na que ningunha muller viva con medo.

E na que os nosos nenos e nenas poidan chegar tan lonxe como lles permitan o seu talento, o seu esforzo e os seus soños.

Señora:

permíteme unha última petición.

Esta vez por aqueles que, durante un tempo, temos a responsabilidade de gobernar.

Non che pido que non nos equivoquemos.

Sería pedir demasiado.

Pídoche algo máis importante:

que non perdamos a capacidade de escoitar.

Que teñamos serenidade ante o ruído, criterio ante a mentira e humildade ante o desacordo.

Que saibamos rectificar.

Que teñamos valentía para tomar decisións difíciles cando creamos que son xustas.

E, sobre todo:

que nunca confundamos gobernar con mandar.

Porque detrás dunha decisión hai unha persoa.

Detrás dun expediente pode haber unha familia.

E detrás dunha cifra pode haber unha vida enteira.

Ás veces, desde as institucións, corremos o risco de esquecerlo.

E non deberíamos.

Porque gobernar só ten sentido se significa servir.

Hoxe cheguei a Mondoñedo como alcaldesa.

Pero gustaríame marchar sabendo que durante estes minutos simplemente lle prestei a miña voz á miña terra.

A Vilalba.

Á Terra Chá.

Aos que están e aos que marcharon.

Aos que nos ensinaron de onde vimos.

E aos que nos obrigan a pensar cara a onde imos.

Quizais niso consista tamén unha ofrenda:

en poñer diante de ti aquilo que queremos coidar.

Porque recibimos unha terra que non fixemos nós.

E algún día teremos que entregala.

A Torre dos Andrade seguirá mirando Vilalba cando nós xa non esteamos.

A pregunta é:

que verá arredor?

Eu espero que vexa unha vila viva.

Que vexa nenos e maiores.

Mulleres libres.

Xente traballando, emprendendo, creando e coidando.

Parroquias con futuro.

Persoas que chegan.

Persoas que regresan.

Unha vila con problemas, seguramente.

Pero, sobre todo, unha vila con razóns para quedar.

Virxe dos Remedios:

recibe hoxe esta ofrenda de Vilalba.

E axúdanos a estar á altura do que recibimos.

A deixar aos que veñan detrás un mundo con menos medo e máis oportunidades.

Menos ruído e máis verdade.

Menos soidade e máis comunidade.

Menos violencia e máis igualdade.

Un mundo no que a dignidade dunha persoa non dependa de onde naceu, de canto ten, de se é home ou muller, nin de onde vén.

Un mundo máis libre.

Máis humano.

E máis xusto.

Protexe Vilalba, a Terra Chá e todas as terras desta diocese que hoxe volvemos atoparnos aquí.

Moitas grazas.